

Libii? nie przyjął drugą mo- rozbitków założone prze-zko-

Almirantado a qualquer "lixo" contra segundo re- rinada uma eo Central, ardenha e a A esta al- a sorte que Brazili, no Tripolitania a das for- a alterna- a entra- arrocos he- zar a acco o general obrigar o ceder livre as em reti- edita, o ge- cinto este a seria o do "eixo" tuadas na ana. Acre- didas to- nanno fru-

br. staci a pocho- nowanego

havendo embora, Bulgária, ro, a me- le que os do Exerci- legaram a ds de suas A chega- cis civis cu- go estu- Real, com a os bul- velado em o credito, viete, em Allemanha a annulla- o-allemao, co ultimo, entrar na

osi w

ndomości samoloty io w Al- wloskich, wto-kim. jasnością e, mia- y Libii, o y nie są Kównop- ewniają a jeficów Wojnę nia roz- nie furii Rozzutki elką po- łów wło- e italscy niewoli, dobrze

es chega- izem que nnumeros as italia- zel-os de nacionaes e boletins parra as ram que as gregos mento, e ltados da plini. Num esses xhibindo garem aos

urytyby

ostarczo- godzin, tego sa- brimów tępów

7621

REDAKCAJA ADMINISTRACJA Rua Em. Parneta, 842 Prenumerata roczna W Brazylii 20\$00 W Argentynie, Urugwaju i Paragwaju 5 pezów argenti. W U.S.A. itd. 2 dol. Platna z góry Cena numeru \$300 Za Kurytybę \$400

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

Primeiro Jornal em lingua polo- nesa na Ameri- ca do Sul Adres na listy i prze- sytki pieniężne: GAZETA POLSKA Caixa Postal R CURITIBA — PARANÁ

NR. 10 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 9 MARCA ROK 1941 DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

Dokumenty polskiego pionierstwa Fundament i gwarancja rozkwitu Kurytyby

W roku bieżącym upływa 70 lat od założenia pierwszej osady polskiej w Brazylii, jaką jest po-kurytybskie Pi-larsinio, gdzie w 1871 r. osiedli 32 rodziny polskie z opolskiego Śląska, z Siótkowic. W weszłym numerze poda- śmy dokument magistratu kurytybskie- go z ówczesnych lat, zwący owych pierwszych o adników „znakomitymi rolnikami“, którzy odznaczają się „bar- dzo przykładowymi obyczajami“.

Dzisiaj oddamy głos znakomitemu hi- storykowi parańskiemu, Sebastianowi Paraná. Obok imion Ermelina de Leão, Francisca Negrão i Romaria Martinsa, jest to jeden z najbardziej zasłużonych dziejopisów tego kraju. Cenna jego ksią- żka „Chorographia do Paraná“, wyda- na w Kurytybie w 1899 roku, posiada nieprzemijające znaczenie, jest to ho- wiec owoc poszukiwań w archiwach. „Chorografia“ jest też jednym z cennych źródeł, służących do poznania dziejów osadnictwa polskiego w Paranie, gdyż skrupulatny autor opisał szczegółowo miejscowości skolonizowane i posługiwał się danymi urzędowymi o kolonizacji.

Z cennego tego dzieła wyjmujemy poniższy ustęp, dotyczący skolonizowa- nych okolic Kurytyby, a pomieszczony na str. 554. Czterdzięci lat przeszło ma- teju opis, powstał zaś w 25 lat po zało-

żeniu pierścienia polskiego pod Kuryty- bą, na który składają się: Kandyda, A- branches, Lamenia I uża i Mała, Orleans z S. Ignacio, D. Pedro, Rivierre i D. Augusto oraz Tomaz Coelho

Jakże świeżym pozostał ten obraz do dzisiaj, ileż głębokiej prawdy i pro- rocznych przewideń w tych krótkich sło- wach!

Oto co pisze Sebastian Paraná:

»W którąkolwiek stronę udamy się ze śródmieścia Kurytyby, napotkamy e- leganckie pomieszkania Polaków... i wzrok z lubością biegnie po schludnych ogród- kach, rozległych winnicach i lanach zbóż. Domki, zwykle z desek piniorowych, są wygodne i czysto utrzymane. Ruma- ki spańne i błyszczące bzikują po mura- wie, krowy mleczne przeżuwają w staj- niach. Poczynając od grudnia, sad po- krywa się owocem — i mamy brzoskwie- nie, jabłka, marmele, gruszki, śliwki, winogrona itd. Tu siekiera uderza w su- chy pień, aby urwać drzewa na opał do miasta, ówdzie starszysk bronuje zo- raną ziemię, która da hojne żniwa.

»I owi osadnicy, przede wszystkim Polacy... tak rozmiłowani w ziemi, którą użyżniają swoim potem, stanowią rękoj- mię świetnej przyszłości naszej parań- skiej stolicy«.

„Baczni! Kompania, do raportu, w lewo patrz!“ — Scena z życia Armii Polskiej w Szkocji. — Scena da vida do exercito polones na Escocia

Z kim papież trzyma

Berlin. Włoska agencja urzędo- wa donosi ze stolicy Rzeszy o wielkim zadowoleniu, jakie tam nastąpiło, gdy papież udzielił pe- nownie posłuchania 100 żołnie- rzom i 20 oficerom armii nie- mieckiej, ubranym w pełne munda- dury. Papież czuł się wśród nich

26 samolotów włoskich zestrzelonych

Ateny. Kwatery główna angiel- sko-greckich sił lotniczych podaje

do wiadomości przebieg walk po- wietrznych nad Albanią. Jednego dnia sami Anglicy stracili 26 maszyn włoskich, nie tracąc przy tym ani jednego własnego aparatu. Wyczyn jest tym bardziej godny uwagi, że siły włoskie, z któ- rymi Anglikom przyszło się zetknąć, przeważały liczbą samo- lotów.

Churchill, Sikorski i Gaulle na manewrach czołgów

London, Winston Churchill, pier- wszy minister brytyjski, wraz z gen. Władysławem Sikorskim, sze- fem Rządu Polskiego na wygna- niu i gen. De Gaulle, szefem sił zbrojnych „Wolnych Francuzów“, odbyli przegląd czołgów bryty- skich „w pewnej miejscowości w Anglii“. Przed wozami sił sprzymierzonych, czołgi i wo- zy pancerne odbyły ćwiczenia w bardzo trudnym terenie. Chur- chill zbadał wóz pancerny, zaop- atrzony w aparaty radiową nadawczo-odbiorczą, i noszący je- go imię. Następnie odbyły się manewry bojowe czołgów, a prze- bieg bitwy śledził Churchill, stojąc wraz z Sikorskim i De Gaulle na szczytach wzgórz.

Berlin, (Stefani) — Os circulo berlinenses comentam, com particular satisfação, a audiencia recentemente concedida pelo Santo Padre a cem soldados e 20 oficiais das forças armadas alemãs. O Papa se entretive de maneira afavel, falando com eles em alemão, e manifestando sua alegria pela visita.

Atenas (A.P am.) O comunicado do Quartel General da Real Forca Aerea diz que todos os aparelhos ingleses, que tomaram parte na batelha travada com avioes italianos, na qual foram abatidos 26 aparelhos peninsulares, regressaram ilesoes as suas bases. Acrescenta que a formaco italiana era composta de bombardeadores escoltados por avioes de caça, em numero muito superior ao da esquadilha britanica.

Documentos da capacidade colonizadora polonesa

Fundamento e garantia da prosperidade de Curitiba

O corrente ano comemora o 70 o aniversario da fundação do primeiro nucleo de colonos poloneses no Brasil, formando a colonia de Pilarsinho nas imediações de Curitiba. Foi em 1871 que 32 familias polonesas oriundas da Silesia de Opole, de Siótkowice, estabelece- ram-se em Pilarsinho. No ultimo numero fizemos menção do atestado da Prefeitura Munici- pal em que esses colonos foram cotados como „excelentes lavradores“ e „muitos morigerados“.

Hoje concedemos a palavra ao ilustre hi- storiador paranaense Sebastião Paraná que ao lado de Ermelino de Leão, Francisco Negrão e Romario Martins fulgura entre os mais eminen- tes historiadores deste Estado. O seu livro de inestimavel valor „Chorographia do Paraná“ editado em Curitiba em 1899 é um documento indelevel, fruto de laboriosas pesquisas nos di- versos arquivos. Possui tambem valor insubstitu- ível para a historia da colonização polonesa no Brasil em vista da escrupulosa realidade ao lado de uma minuciosa citação de localidades pois o autor serviu-se de dados oficiais. Dessa obra preciosa tiramos o seguinte excerpto concernente a colonização das imediações de Curitiba a

pagina 554. Quarenta anos possui esse texto e foi escrito 25 anos depois que se estabeleceu esse circulo polones ao redor de Curitiba e re- presentado por S. Candida, Abranheis, Lam- enhas Grande e Pequena, Orleans, S. Ignacio, D. Pedro, Rivierre, D. Augusto e Tomaz Coelho. Apesar disso como nos parece recente esse quadro, descrito há tanto tempo, quanta verdade é quanto profeticas foram aquelas previsões sinte- tizadas em poucas palavras!

Eis o que escreve Sebastião Paraná:

„Para qualquer ponto a que nos dirigamos, ao deixar o centro da cidade vão-se encontran- do elegantes vivendas de polacos... em torno das quaes se vêm com intima satisfação plantas virentes, parr. iras extensos e searas lindissimas. As casinhas, geralmente feitas de taboas de pin- heiro, são confortaveis e aseadas. Os ani- maes de trabalho, nedios e luzidos, escaramu- çam no gramado; vacas leiteiras ruminam nos estabulos. De Dezembro em diante, o pomar se cobre de fructos — pepegos, maçãs, mar- melos, peras, ameixas, uvas etc. Aqui o macha- do golpea os troncos secos para a factura da lenha destinada ao consumo da cidade; alli o ancinho alisa a terra, revolvida pelo arado, de onde se erguem messes magnificas.

„E esses colonos, especialmente os pola- cos... tão amigos da terra que fertilisam com seus suores, gar-ntem a esta cidade um futuro brilhante“.

Wiadomości Polskie

Upadło pismo okupantów

Jak już pisaliśmy, okupanci nie- mieccy zamknęli w Polsce wszy- stkie polskie gazety. Na ich miej- sce powstały, jako jedyne publi- kacje, piśmida nazystowskie pro- wadzone w języku zwykłe nie- mieckim, a czasem i polskim, dla zatruwania ducha wśród Polaków. Pisma te noszą markę urzędową, lecz są do tego stopnia bojko- wane przez ludność polską, iż mimo przymusu prenumerowania ich, mają one coraz mniejsze nakłady. Dla braku czytelników u- schła i zwiędła pierwsza gadzi- nowka niemiecka „Warschauer Zeitung“ (nie polacmie sobie je- zyka przy odczytywaniu tej na- zwy, która po polsku znaczy ty- le co „Dziennik warszawski“). Ludność w Polsce czyta pisma własne, wydawane potajemnie, które są drukowane i roznoszone przez chłopców z narażeniem m ży- cia. Upadek okupanckiego dzie- nnika jest świadectwem, że na-

jeźdźcy nie zmoją polskiego du- cha, a zarazem zapowiedzią zbli- żającej się klęski niemców, któ- rzy zaczynają się rwać ich doty- cczasowe powodzenie.

Pomoc hinduska dla Polski

Wicekról indyjski przesłał na ręce gen. Sikorskiego kwotę 6 ty- siący funtów angielskich. Jest to dar na potrzeby Armii Polskiej, walczącej w Anglii, Afryce i A- lbanii, a jednocześnie ofiara dla jeńców polskich w Rzeszy, któ- rych liczba sięga miliona.

18 nowych ambulansów

Służba sanitarna w Armii Pol- skiej otrzymała 18 nowych am- bulansów (samochodów ratunko- wych), zakupionych z ofiar, jakie złożyły Kolonie Polskie w Sta- nach Zj., Kanadzie i w samej An- glii. Jeden z samochodów ofiaro- wała lady Say Carmichael Anstru- ther, która ponadto zgłosiła się jako ochotniczka do prowadzenia tego auta. W chwili przekazywa- nia ambulansu wojsku polskiemu,

ofiarodawczyni udzieliła wywiadu dziennikarzo- i rzekła (działo się to na podwórku jej zamku):

— Dzień dzisiejszy jest dla mnie dniem szczęśliwym, oddaję bowiem samochód i samą siebie na usługi Armii Polskiej. Każdy z nas winien zdobyć się na jak- najwiękzy wysiłek, aby się przy- czynić do ostatecznego zwycię- stwa“.

—0—

— Como se sabe, depois da entra- da dos alemães na Polonia, todos os jornais e periodicos poloneses foram suspensos. Os unicos orgaos da im- prensa passaram a ser os jornais ale- maes, abertos, aqui e acolá, pelos ocupantes, com caracter officioso. Tais publicacoes, todavia, foram completa- mente boycottadas pela populacao local a ponto de ficar, ultimamente, redu- zidissima a sua tiragem. Devido a isso, deixou de circular, por falta de leito- res, o jornal alemão „Warschauer Zeitung“ por não poder suportar a concorrencia dos boletins poloneses clandestinos, a maioria dos quais sao apenas mimeografados e que são dis- tribuidos, com o risco da vida, por pequenos heroicos jornaleiros, que realizam prodigios de audacia para escapar á férrea vigilância da „Gesta- po“.

— O Vice-Rei da India mandou

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści!

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacja Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdołał być usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jedynym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych wyleczeń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowni- ctwa! Zadzajcie tylko MINANCORĘ prawdziwą, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek **„DELICIOSO“** z soku pomarańczowego **bez alkoholu** z **BROWARU ATLANTICA** — Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefony 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Handel z Anglią

Parowiec „Britany” który wypłynął do Liverpoolu, nie przywiózł do Rio ani ładunku ani podróżnych. Zabrał on z portu w Rio 33.000 worków otrąb, zakupionych przez Anglię.

400 lat odkrycia Amazonki

Dr. Enrique M. Gamio, członek Komitetu Organizacyjnego, urządzającego uroczysty obchód 400-lecia odkrycia rzeki Amazonki, wysłał do dra Horacia Urteaga, prezesa Peruńskiego Towarzystwa Geograficznego pismo, w którym zwraca jego uwagę na wiadomość, podaną z Rio de Janeiro przez Associated Press jako że brazylijski profesor Bernardino de Sousa zniósł postawienie wniosku, by 400-lecie odkrycia olbrzymiej rzeki, było obchodzone wQUITOS, dn. 12 lutego, roku przyszłego.

Urodziny prezidenta

Two Cruzada da Educação powzięto inicjatywę obchodzenia urodzin głowy państwa, która to uroczystość przypada na dzień 19-go kwietnia. Stowarzyszeni postanowili zwrócić się do prefektów powiatowych z żądaniem, by w tym dniu zostały otwarte szkoły początkowe, stworzone z rozpoczęciem bieżącego roku szkolnego; i możliwe inne mogące ewentualnie powstać. Kluby rozrywkowe, sportowe inne towarzystwa zostały wezwane by urozgościły w dniu 19-go kwietnia uroczystości i zabawy taneczne na dochód nowopowstałych szkół ludowych. Postanowiono również złożyć w poczekaniu prezydentowi Republiki materiał naukowy

Rodacy chorzy

Wasze zdrowie ma pełno niespodzianek. Źródło zdrowia — Lekarstwo Carminativo Plazuka

z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kisielki i wątroby. Również na ból lub zawrót głowy, kolki, wymioty, brak apetytu i ogólne zaburzenie w organach trawiennych.

Sprzedaje się w aptekach i składach aptecznych.

Cx. postal, 1043—S. Paulo. Potrzebujemy reprezentantów w interiorze z wyjątkiem Parana i S. Catarina (22-41)

Nawkos Szkoły Normalnej Jedynej Apteka Polska w Kurytybie

Farmacia da Criança

Posiada stale na składzie wszelkie lekarstwa krajowe i zagraniczne. Wykonuje się sumiennie wszystkie recepty lekarskie.

Swój do swego! Hanna Radziwińska, Rua Emiliano Pernetta, (Aquadabam), 139

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych SPRZEDAŻ I KUPNO. Zadolenie kupującego w wielkim wyborze; staranne wykończenie i racjonalna cena. Edward Ludkiewicz, Rua Monsenhor de Andrade, 235. Blisko kościoła Braz—S. Paulo

W przejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do Wawrzyńca Oiczyka. Pensjonat polski i Bar. R. Afonso Pena 417. S. PAULO 42-41

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo. Av. do Estado 1855 (ant. 12). Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz. Zebrania miesięczne — w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 5 pp. Biblioteka otwarta w każdą środę godz. 8—10 wiecz.

Dla Rodziny, pragnącej pracować i mieć dochód, nadarza się znakomita sposobność przez kupno „HOTELU OESTE” w Kurytybie. Jest to hotel, położony w najbardziej centralnym punkcie Kurytyby, przy ul. Quinze nr. 49, posiada 42 pokoi, otoczony urzędami municypalnymi, stanowymi i federalnymi, w pobliżu stacji autobusowych, z których wychodzą omnibusy na północ, na południe, na zachód i na wschód. Cena sprzedaży 30.000\$000 za gotówkę lub 37.500\$ na spłaty. Zainteresowani zechcą się zgłosić osobiście lub listownie wprost do właściciela Joao Durski Silva, który też wyjaśni powód sprzedaży.

(elementarze, zeszyty, ołówki, tabliczki Pitagorasa), które zostaną rozdane działwie uczęszczającej do nowozałożonych szkół. Będzie nadto wszczęta szeroka kampania przeciw analfabetyzmowi, pod wezwaniem prezydenta i przy współudziale żywotnych sił narodu. W tej myśli Cruzada Nacional do Ensino zwróciła się z apelem do gubernatorów stanu Minas Gerais i terytorium Acre oraz do interwentorów stanów i do prefektów wszystkich municypaliów.

Ofiary upałów

Pewne popołudniowe pismo rioskie, podaje jako sensację, wypadki porażenia słonecznego i powołując się na dane statystyczne zreczerpnięte w zapiskach pogotowia ratunkowego twierdzi, iż zmarło w stolicy kraju, w czasie ostrej fali upałów, od ostatnich dni grudnia czterdzieści osób. Ten sam dziennik zauważył że „było to zjawisko zadziwiające ten rodzaj epidemii, który wywarł wrażenie na mieszkańcach miasta, gdyż nigdy przy podobnie wysokich temperaturach nie wydarzyły się takie wypadki. Również można powiedzieć nie czyniono tyle hałasu z powodu upałów, jak bież. roku. Dane Pogotowia ratunk. są następujące: udzielono pomocy na posterunku centr. 140 tu osobom, zmarło 37, na posterunku Meyer udzielono ratunku 23 porażeniom, zmarła 1 osoba, w szpitalu Miguel Couto poratowano 11 osób, zmarły 3. Jak widzimy, ucierpiano od porażenia razem 228 osób, w czym było 41 wypadków śmiertelnych.

Papier dla gazet

Kurytybska prasa popołudniowa donosi, iż niezbędne maszyny do dzimontowania wielkiej fabryki papieru, jaka ma powstać na fazendzie Monte Alegre, w stanie Parana, zostały już nabyte w Ameryce Północnej. Z tego powodu p. Wolf Klabin, który znajduje się w Nowym Jorku, powrócił do Brazylii. Rzeczony przemysłowiec miał polecenie dokonania zakupu potrzebnych do wyrobu papieru maszyn.

Kłamstwo propagandy. „Dziennik Chicagoski” podaje do publicznej wiadomości ciekawą gałę, której się dopuścił angielski zapowiadacz berlińskiego radia, znany w całej Anglii pod przywiskiem „Lorda Hau-Hau”. Przedstawił on słuchaczom amerykańkę pannę Natalię Ragdale, która przemawiając do mikrofonu cieniutkim a drżącym głosem, wyraziła swe straszliwe oburzenie z powodu bombardowania przez RAF szpitala w Berlinie. „Lord

Poszukiwanie. Za pośrednictwem Konsulatu Generalnego R.P. w Kurytybie poszukiwany jest SOPOCKI ANDRZEJ, przybyły do Brazylii około roku 1895 z Matopolski, poszukiwany obecnie przez swoją rodzinę w Stanach Zjednoczonych. Każdy kto posiadałby jakiegokolwiek wiadomości o miejscu pobytu i losie wyżej wymienionego proszony jest o doniesienie o tym Konsulatowi Generalnemu R.P. w Kurytybie (Consulado Geral da Polonia, Curitiba, Rua André de Barros 528).

BOL PIERSI, REUMATYZM, BOL ZĘBÓW, NEURALGJA, ZACIECIA, SHALECZENIA, BOL USZU, KŁUCIE, ŚWIEŻE RANY. BALSAM Stahrenda

Hau-Hau” przedstawił mówczyńnię jako córkę pułkownika E. J. Ragdale. Między słuchaczami znajdował się pewien znajomy rodziny Ragdale i obrzany za telefonował wprost do pułkownika i otrzymał informację, iż panna Ragdale powróciła przed miesiącem do Stanów Zjednoczonych z Europy. To fałszerstwo zostało ostro potępione przez prasę Stanów Zjednoczonych.

Odsetek rekrutów polskiego pochodzenia w amerykańskim wojsku

„Kurier Bostoński” w artykule zatytułowanym „Patrioci Polscy” zwraca uwagę swych czytelników na fakt, iż 17 procent rekrutów armii północno-amerykańskiej stanowią Polacy amerykańscy, gdy emigracja polska stanowi zaledwie 4 procent ogólnej ilości mieszkańców Stanów Zjednoczonych. Statystyka ta została zaczerpnięta z prasy północno-amerykańskiej i z oświadczenia u czynionego publicznie przez północno-amerykańskiego pułkownika Fauntleroy.

Emigracja polska cieszy się poważaniem społeczeństwa amerykańskiego

„Dziennik dla Wszystkich” wydawany w Buffalo cytuje słowa pisarki amerykańskiej, Doroty Thompson, publikowane przez pismo „New York Herald Tribune” w artykule „Linia Obrony Buffalo”. Autorka opisuje między innymi fabrykę amunicji, której dyrektor oświadczył iż w jego zakładzie pracują również robotnicy niemiecy amerykańscy; chociaż niema wątpliwości odnośnie ich lojalności, wie również, że na każdego Niemca wypada jeden polski robotnik, a ci „są 200-procentowo lojalni”.

Wioskie rachunki

(Komunikat wojenny) — Dziś rano o godzinie 17 aeroplanów angielskich ukazało się o brasku nad Turynem. Nasza zenitowa artyleria zestrzeliła 16 maszyn nieprzyjacielskich, nasi dzielni piloci zwalili 8 maszyn angielskich nad miastem a sześć zostało straconych w czasie pościgu. Skutkiem ponownego przetrzeżenia Anglików 4 dalsze aparaty zerwały się w powietrzu i spadły w płomieniach na ziemię, a trzy musiały lądować przymusowo z powodu braku gazoliny. Tak więc powróciło do Anglii zaledwie 17 aparatów nieprzyjacielskich. (Ostatnia liczba musi być prawdziwa. Tyle wróciło, ile wyleciało z Anglii)

NOTICIAS DO PAIZ

— O vapor „Britany”, que partiu para Liverpool, não trouxe carga sem passageiros para o Rio. Em compensação carregou no porto do Rio 33.000 sacos de farelo para a Inglaterra. O „Britany” que pela primeira vez escalou no Rio é um cargueiro de 6 a 7.000 toneladas de registro e está camuflado e armado com um canhão. — O dr. Enrique M. Gamio, membro da Comissão Comemorativa do 400 Centenario do Descobrimto do Rio Amazonas, dirigiu ao dr. Horacio Urteaga, presidente da Sociedade de Geografia do Peru uma carta em que pede a sua atenção para um despacho de Rio de Janeiro em que a Associated Press comunica a sugestão apresentada pelo professor brasileiro Bernardino de Sousa para que aquele centenario seja comemorado emQUITOS, em 12 de fevereiro de 1942. — A Cruzada Nacional de Educação

tomando a iniciativa de comemorar a passagem do aniversario do presidente da Republica, no proximo dia 19 de abril, resolveu solicitar dos prefeitos municipais, para inaugurar nesse dia as escolas primarias, creadas no inicio deste ano lectivo e outras se possivel for, e aos clubes recreativos, desportivos e outras associações para nesse dia, realizarem festas ou bailes, em beneficio de novas escolas primarias. Foi deliberado ainda oferecer ao presidente da Republica o material didatico (cartilhas, cadernos, lapis e taboas) para ser distribuido pelas crianças que vão ingressar nestas novas escolas, e iniciar uma vasta campanha contra o analfabetismo, com a cooperação das forças vivas da nação, sob o patrocínio do presidente Getulio Vargas. Neste sentido a Cruzada Nacional de Ensino dirigiu um apelo aos governadores de Minas Gerais, e do Territorio Acre, interventores federais e a todos os prefeitos municipais.

— Um vespertino fluminense, dando ainda estilo sensacional aos casos de insolação, registra que, de accordo com os dados colhidos na Assistencia Publica, morreram naquela capital, durante a fase aguda do calor, desde os ultimos dias de dezembro do ano passado, quarenta pessoas. O mesmo jornal observa, entretanto, que „foi um fenomeno surpreendente essa especie de epidemia que impressionou e castigou a cidade, uma vez que, com temperaturas iguais, jamais ocorreram cousa parecida”. Também dizem nos, nunca se fez tanto alarme em torno do calor como este ano! Os dados da Assistencia publica sao os seguintes: socorridos pelo posto central 149, mortos 37, no posto de Meyer socorridos 23, morto 1, no hospital Miguel Couto, socorridos 11, mortos 3, total 228 victimas de insolação e 41 pessoas mortas pelo calor.

— A imprensa vespertina de Curitiba informa, que o maquinario indispensavel para a instalação da grande fabrica de papel para a imprensa, a ser construida na fazenda Monte Alegre, no Estado do Parana, ja foi adquirido na America do Norte. Por tal motivo, o sr. Wolf Klabin, que se encontrava em Nova York, regressou ao Brasil. O referido industrial patriota tinha sido incumbido das compras para o estrangeiro.

— O „Jornal de Chicago” dá ao conhecimento publico uma curiosa „gaffe” cometida pelo locutor ingles do radio do Berlin, conhecido na Inglaterra sob a denominação do „lord Hav-Hav”. Ele apresentou aos ouvintes uma americana, a senhorita Natalia Ragdale, que deu pelo microfone ao publico, suas impressões sobre o bombardeio pela RAF, de um hospital em Berlin. A locutora foi apresentada pelo „lord Hav-Hav” como filha do coronel E.J. Radgale. Entre os ouvintes achava-se um conhecido da familia Ragdale. Estupefacto telefonou ao coronel e foi informado, de que sua filha, há um mes voltou da Europa. Esta falsificação foi acerbamente condenada pela imprensa estaduense.

— O jornal „Coreio de Boston” num artigo intitulado „Os patriotas poloneses” chama a atenção dos leitores sobre o facto, de que 17 por cento de recrutados do exercito norte-americano são de origem polonesa, apesar de que a imigração daquele pais constitue apenas 4 por cento da população; e estatística foi publicada pela imprensa janque conformo as declarações, feitas publicamente pelo coronel norte-americano Fauntleroy.

— O „Jornal para Todos” editado em Buffalo esta citando as palavras da escritora janque Doroty Thompson, publicados no „New York Herald Tribune” no artigo intitulado „A linha de defesa de Buffalo”. Nesse artigo a escritora descreveu uma fabrica de munições cujo director declarou, que tem tambem operarios alemães, mas que nao nutre duvidas sobre a lealdade dos mesmos, mas que finalmente por cada operario alemão americano, a fabrica ocupa um operario polones — e eles são em 200 por cento leais.

— Comunicado de guerra) Roma — Hoje, de madrugada 17 avioes britânicos apareceram sobre Turim. Nossa artilheria anti aerea abateu 16 maquinas inimigas, nosos valentes pilotos derrubaram 8 sobre a cidade, e mais 6 mais tarde, durante a perseguição.

Polskie bomby nie wybuchają

W Londynie wydarzył się bardzo ciekawy wypadek, który, jak donoszą władze wojskowe, nie jest odosobionym, a który wskazuje bardzo dobitnie na to, że robotnicy w Polsce robią co mogą, aby pomagać swoim sojusznikom angielskim.

Oto podczas jednego z nalotów na jeden ze skwerów londyńskich spadła bomba bardzo ciężkiego kalibru i zaryzyszył się słosunkowo płytko, nie wybuchła. Oczywiście pogotowie przeciw bombowe zaopiekowało się zaraz nieproszone gościem i z wielką starannością wywiezino ją za miasto na pustę tereny, gdzie przystąpiono do jej rozładowania.

Kierły pokazało się, że bomba jest to typowy „niewypał”, rozebrano ją. Pokazało się, że w bombie zupełnie nienaladowanej i niezdolnej do wybuchu, a jak to widoczne było ze znaków, zrobionej w jednej z fabryk na terenie okupowanej Polski, znajdowała karteczka, na której były wiece znamienne słowa: „Robimy co możemy, aby wam

pomóc. Na razie na więcej nas nie stać”.

Kartka pochodziła od polskich robotników, zmuszonych do pracy w niemieckich fabrykach wojennych.

Bombas polonesas não explodem

Em Londres ocorreu um fato assaz interessante e não esporádico segundo declaram as autoridades britânicas, fato que prova com eloquencia a fidelidade dos operarios em Polonia e que está no seu poder, pelos aliados ingleses.

Eis que num dos ataques alemães contra um bairro londrino, uma bomba de grande poder explosivo que se enterra relativamente pouco, não explode. O serviço britânico de proteção imediatamente pôe-se a trabalhar desenterrando e levando-a fora da cidade em lugar baldio onde foi decomposta.

Concluiu-se de inicio que se tratava de uma bomba sem carga e quando se a decompsou notou-se que era absolutamente inofensiva cujos caracteristicos provaram ser uma bomba fabricada em fabricas na Polonia. No seu interior foi encontrado um bilhete com os seguintes e eloquentes dizeres: — „Fazemos o que esta em nosso poder para vos ajudar. No momento nada mais podemos”. O bilhete era de operarios poloneses obrigados a trabalhar forçados nas fabricas alemães de material belico.

Kacik Zdrowia

Walka z Difterią

Od chwili, gdy odkryto i rozpoznano zarazek dyfterii, choroba ta można nie tylko skutecznie leczyć, ale także skutecznie jej zapobiegać. Jak długo jednak rodzice będą zaniedbywali szczypliwe dzieci przeciw tej chorobie, tak długo będzie ona zbierała śmiertelne żniwo.

Wyprawa oko lekarza zdoła rozpoznać zarazki dyfterii na błonie gardła. Same te zarazki nie są tak niebezpieczne, ale zawierają one truciznę, która rozchodzi się razem z krwią po całym ciełe. Ciało człowieka wydziela swoją antytoksynę do zwalczenia tej trucizny. Jednakowoż często się zdarza, że z powodu jakiegoś osłabienia organizmu ta antytoksyna nie jest wydzielana w dostatecznej ilości, wobec czego pacjent musi mieć pomoc medyczną, bo inaczej umrze na dyfterię. Dlatego tedy jest tak ważną rzeczą odkrycie dyfterii przez lekarza i zastosowanie środków przeciw niej, zanim trucizna przejdzie do całego organizmu.

Z pomocą wynalezienia szczypleni przeciw dyfterii można obecnie na et we wielkich skupiskach ludzi całkowicie uniemożliwić zapadanie ludzi na dyfterię.

Wspomnienie pośmiertne

Dnia 12 lutego br. odbył się w Rio na cmentarzu S. Francisco Xavier pogrzeb śp. Balbiny Stańczykowej, wdowy po śp. Józefie Stańczyku, a tesciowej p. Jana Niżyńskiego, ogólnie poważanego członka kolonii polskiej w stolicy kraju.

W odprowadzeniu zwłok na miejsce wiecznego spoczynku wzięła udział

główno Devido o panco entre os hocar-se 4 aparelhos britânicos do bombardeio e cairam em chamas sobre o solo e foram obrigados a uma aterrissagem forçada devido a falta de gasolina. Assim conseguimos voltar a Inglaterra apenas 17 aparelhos inimigos. O ultimo algaismo deve estar certo!

Serum przeciw dyfterii można zaszczyć każdemu dziecku tak wczesnie, jak lekarz uzna to za właściwe. Większości dzieci, można to serum zaszczyć po ukończeniu sześciu miesięcy życia całkowicie bezpiecznie. Z tego wynika, że przeciw dyfterii można zabezpieczyć każdą osobę bardzo wczesnie i całkowicie. Jeżeli matka wolna jest od zarazków dyfterii, to i dziecko rodzi się wolne od nich. Z czasem jednak może się ono niemi zarazić i dlatego konieczną jest rzeczą zabezpieczyć je przeciw niej przy pomocy zaszczenia antytoksyny. — W przeciągu trzech do sześciu miesięcy dać dziecku zbadać lekarzowi w celu przekonania się, czy nie potrzeba nowego szczyplenia. Nawet całkowicie wyleczona dyfteria pozostawia po sobie ślady na całe życie w postaci osłabionego serca, osłabionych nerek i innych dolegliwości. — Pamiętajcie o tym, że jeśli wasze dziecko zmarło na dyfterię, to tylko wyłącznie z waszej winy. Szczyplenie całkowicie chroni przed dyfterią.

Czy masz opłaconą PRENUMERATĘ?

wielka liczba przyjaciół i przedstawicieli kolonii polskiej, z zarządcom towarzystwa „Polonia” na czele, który składali hołd jednej z najstarszych członkini organizacji.

Sp. Zmarła osiągnęła wiek 79 lat była rodem z Czystewa, ziemi Płockiej, rodem Gościćka, do Brazylii przybyła w 1892 r. Cieszyła się dużym miłrem wśród rioskiej Kolonii nie tylko dla zalet swego serca, lecz i dla gorącego patriotyzmu. Mimo podeszłego wieku, na zebraniu i uroczystości polskiej przestała uczęszczać dopiero w ostatnich dniach, dla braku sił, co przedtem czyniła z religijnym oddaniem.

Pozostawiła po sobie cztery córki, wszystkie zamężne, pięciu wnuków i jednego prawnuka. Cześć Jej pamięci!

Baixou á sepultura no dia 12 de corrente, no Cemiterio de São Francisco Xavier, a sra. Balbina Stańczyk, viuva de José Stańczyk, e sogra do conceituado membro da colonia, sr Jan Niżyński.

O seu enterro teve grande acompanhamento de pessoas amigas, membros da colonia e directoria da Sociedade „Polonia”, da qual a extinta era um dos mais antigos membros.

A fallecida atingiu a idade de 79 annos, era originaria de Czystew, Governo de Plock, e descendia da familia Gościćki, tendo chegado ao Brazil no anno de 1892. Era muito benquista na colonia, nao só pelos seus dotes de coraço, como pelo seu acendrado patriotismo, pois nao obstante a sua idade avancada, só nos seus ultimos dias, ja no declinio de suas forças, deixou de attender as reunioes da colonia, o que ate entao fazia com religiosa assiduidade. Deixa quatro filhas, todas casadas, cinco netos e um bisneto.

NAJWIEKSZE ODKRYCIE dla Kobiety FLUKO-SEDATINA (REGULATOR VIEIRA). Kobiete nie będzie wyleci cierpota w 2 godzinach ustają kolki maciczne. Środek zastosowywuje się przy upławach, bólach perjoicznych, po porodzie, krwawieniu itd. Środek uspokajający i wzmacniający. FLUKO-SEDATINA jest zalecaną przez 10.000 Z góra lekarzy. FLUKO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Na sprzedaż w Iraty -- Kolonia Rio Bonito. SKLEP z dużym depozytem i domem mieszkalnym przy drodze z Iraty do kolonii Gonçalves Junior. Wspaniała okazja dla kupców, handlujących produktami kolonialnymi. Blizsze informacje na miejscu Madzgalla & Cia Caixa postal 82 I R A T Y — RIO BONITO

Niezawodna przy łupiezu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je. Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych. We wszystkich aptekach i drogeriach. Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

Great American Insurance Co. Wielka Amerykańska Kompania Asekuracyjna z siedzibą w Nowym Jorku, założona w 1872 r. Ubezpieczenia morskie, kolejowe i transytowe. Nasze hasło: Solidność, dobre imię i akuratna obsługa. — Oferujemy Wam nasze usługi. Kapitał w dolarach złotych \$16,300,000,00 Rezerwy \$62,434,915,00 Przedstawiciel w Paranie: OTERO P. BPAGA, r. 15 de Nov nr. 357, 3 piętro, Caixa Postal, 68 Telefon 816 — Kurytyba. Na całą Brazylię: Rua da Alfandega, 21 (1-e piętro). Telefon 4-1701 i 4-1702. — Caixa Postal 548 Rio de Janeiro

UCHODŹCY WOJENNI

Człowiek morza

Rio. Całkiem inny od reszty towarzyszy niedoli, Wacław Korabiewicz nie zasługuje właściwie na miano uchodźcy wojennego. Jest to człowiek morza, na który spędza miesiące i lata.

Wacław Korabiewicz zna Brazylię z poprzednich lat. Był lekarzem na okręcie szkolnym „Dar Pomorza” który w dalekich podróżach po kuli ziemskiej zawinął był do portów brazylijskich Belem w ujściu Amazonki i Paranaagu w Paranie. W 1939 r. „Dar Pomorza” wracał do kraju. Opuszczył go w Estonii i prul siwe fale Bałtyku, gdy wybuchła wojna. Trzeba było zmienić kierunek jazdy, i okręt zarzucił kotwicę w stolicy szwedzkiej, Sztokholmie. Wszyscy kadeci morskcy oraz załoga okrętu udała się do Anglii. Korabiewicz z nimi. Nie długo potem widzimy go na pokładzie dumnego polskiego statku motorowego „Piłsudski”, który wozil wojska, żywność i broń do Francji. Jednego dnia trafiła w statek torpeda nieprzyjacielska, i „Piłsudski” zatonął w falach morza Północnego. Wszyscy się wyratowali, Korabiewicz także. Tylko kapitan Stankiewicz poniósł śmierć marynarza z otrzymanych ran.

Przed kilku miesiącami przybył dr. Wacław Korabiewicz do Rio, wraz z małżonką. Zamyśla on zwiedzić Amazonkę w łodzi, zbudowanej tu na miejscu, i poznać „zielone piekło”. Jak niegdyś w Indiach, chce przebiec rzeki S. Francisco, Tocantins i Araguaya. Pragnie poznać Brazylię przez jej ogromne rzeki. — Ale — powiada do reporterów — „O Globo” — trzeba z tem

trochę zczekać. — I wskazuje na łódeczko dziecięce.

Diennikarz się zbliżył. Ładny dzieciak z niebieskimi oczami, włosy płowe aż białe, uśmiechał się zadowolony.

— Przyszli na świat w Londynie, w czasie bombardowania powietrznego. Dopiero gdy podrosną, za rok, będziemy mogli ruszyć w podróż. Teraz z dzieckiem nie można.

Wieczna walka umysłu i ramion przeciw żywiołom przyrody, oto życie marynarza. W czasie burzy, na pełnym morzu, jest to walka z falami, wiatrem. Gdy nastaje pogoda, trzeba przystąpić twardo i nieustępliwie do naprawienia szkód, poniesionych w czasie burzy. Pragnienie i głód mają dla Wacława Korabiewicza siłę przyciągającą, której nie można się oprzeć. Jego mały kuter, mniejszy od słynnego „Firecrest” Alaina Gerbaulta bo mierzący zaledwie trzy metry z dokładką, stał w obliczu mnogich przeszkód. Dość wspomnieć gromadę groźnych krokodyli w rzece Indus, które chciały się rzucić do środka łodzi.

Wacław Korabiewicz jest rodem z Polski. Od dzieciństwa nęcił go morze i wołało doń. Ale on poszedł na medycynę. Przez wiele lat dzielił swój czas między szpitala i pracownie na lądzie, a statki na morzu. Ożenił się. Otrzymał dyplom lekarski. Ale pociąg do morza wzrastał z latami. Trzy razy wyprawiał się Korabiewicz na morza i oceany w malutkiej łodzi, a żona była mu nieodstępną towarzyszką w podróżach... Piewszy raz dojechał do tureckiego Stambułu. Drugim razem dotarł z Polski do stolicy greckiej, Aten. Trzecia podróż zaprowadziła go aż do Delhi, stolicy Indii. To już był duży wyczyn. W 1927, w 1928, w 1929, w 1930, w 1931, w 1932, w 1933, w 1934, w 1935, w 1936, w 1937, w 1938, w 1939, w 1940, w 1941, w 1942, w 1943, w 1944, w 1945, w 1946, w 1947, w 1948, w 1949, w 1950, w 1951, w 1952, w 1953, w 1954, w 1955, w 1956, w 1957, w 1958, w 1959, w 1960, w 1961, w 1962, w 1963, w 1964, w 1965, w 1966, w 1967, w 1968, w 1969, w 1970, w 1971, w 1972, w 1973, w 1974, w 1975, w 1976, w 1977, w 1978, w 1979, w 1980, w 1981, w 1982, w 1983, w 1984, w 1985, w 1986, w 1987, w 1988, w 1989, w 1990, w 1991, w 1992, w 1993, w 1994, w 1995, w 1996, w 1997, w 1998, w 1999, w 2000, w 2001, w 2002, w 2003, w 2004, w 2005, w 2006, w 2007, w 2008, w 2009, w 2010, w 2011, w 2012, w 2013, w 2014, w 2015, w 2016, w 2017, w 2018, w 2019, w 2020, w 2021, w 2022, w 2023, w 2024, w 2025, w 2026, w 2027, w 2028, w 2029, w 2030, w 2031, w 2032, w 2033, w 2034, w 2035, w 2036, w 2037, w 2038, w 2039, w 2040, w 2041, w 2042, w 2043, w 2044, w 2045, w 2046, w 2047, w 2048, w 2049, w 2050, w 2051, w 2052, w 2053, w 2054, w 2055, w 2056, w 2057, w 2058, w 2059, w 2060, w 2061, w 2062, w 2063, w 2064, w 2065, w 2066, w 2067, w 2068, w 2069, w 2070, w 2071, w 2072, w 2073, w 2074, w 2075, w 2076, w 2077, w 2078, w 2079, w 2080, w 2081, w 2082, w 2083, w 2084, w 2085, w 2086, w 2087, w 2088, w 2089, w 2090, w 2091, w 2092, w 2093, w 2094, w 2095, w 2096, w 2097, w 2098, w 2099, w 2100, w 2101, w 2102, w 2103, w 2104, w 2105, w 2106, w 2107, w 2108, w 2109, w 2110, w 2111, w 2112, w 2113, w 2114, w 2115, w 2116, w 2117, w 2118, w 2119, w 2120, w 2121, w 2122, w 2123, w 2124, w 2125, w 2126, w 2127, w 2128, w 2129, w 2130, w 2131, w 2132, w 2133, w 2134, w 2135, w 2136, w 2137, w 2138, w 2139, w 2140, w 2141, w 2142, w 2143, w 2144, w 2145, w 2146, w 2147, w 2148, w 2149, w 2150, w 2151, w 2152, w 2153, w 2154, w 2155, w 2156, w 2157, w 2158, w 2159, w 2160, w 2161, w 2162, w 2163, w 2164, w 2165, w 2166, w 2167, w 2168, w 2169, w 2170, w 2171, w 2172, w 2173, w 2174, w 2175, w 2176, w 2177, w 2178, w 2179, w 2180, w 2181, w 2182, w 2183, w 2184, w 2185, w 2186, w 2187, w 2188, w 2189, w 2190, w 2191, w 2192, w 2193, w 2194, w 2195, w 2196, w 2197, w 2198, w 2199, w 2200, w 2201, w 2202, w 2203, w 2204, w 2205, w 2206, w 2207, w 2208, w 2209, w 2210, w 2211, w 2212, w 2213, w 2214, w 2215, w 2216, w 2217, w 2218, w 2219, w 2220, w 2221, w 2222, w 2223, w 2224, w 2225, w 2226, w 2227, w 2228, w 2229, w 2230, w 2231, w 2232, w 2233, w 2234, w 2235, w 2236, w 2237, w 2238, w 2239, w 2240, w 2241, w 2242, w 2243, w 2244, w 2245, w 2246, w 2247, w 2248, w 2249, w 2250, w 2251, w 2252, w 2253, w 2254, w 2255, w 2256, w 2257, w 2258, w 2259, w 2260, w 2261, w 2262, w 2263, w 2264, w 2265, w 2266, w 2267, w 2268, w 2269, w 2270, w 2271, w 2272, w 2273, w 2274, w 2275, w 2276, w 2277, w 2278, w 2279, w 2280, w 2281, w 2282, w 2283, w 2284, w 2285, w 2286, w 2287, w 2288, w 2289, w 2290, w 2291, w 2292, w 2293, w 2294, w 2295, w 2296, w 2297, w 2298, w 2299, w 2300, w 2301, w 2302, w 2303, w 2304, w 2305, w 2306, w 2307, w 2308, w 2309, w 2310, w 2311, w 2312, w 2313, w 2314, w 2315, w 2316, w 2317, w 2318, w 2319, w 2320, w 2321, w 2322, w 2323, w 2324, w 2325, w 2326, w 2327, w 2328, w 2329, w 2330, w 2331, w 2332, w 2333, w 2334, w 2335, w 2336, w 2337, w 2338, w 2339, w 2340, w 2341, w 2342, w 2343, w 2344, w 2345, w 2346, w 2347, w 2348, w 2349, w 2350, w 2351, w 2352, w 2353, w 2354, w 2355, w 2356, w 2357, w 2358, w 2359, w 2360, w 2361, w 2362, w 2363, w 2364, w 2365, w 2366, w 2367, w 2368, w 2369, w 2370, w 2371, w 2372, w 2373, w 2374, w 2375, w 2376, w 2377, w 2378, w 2379, w 2380, w 2381, w 2382, w 2383, w 2384, w 2385, w 2386, w 2387, w 2388, w 2389, w 2390, w 2391, w 2392, w 2393, w 2394, w 2395, w 2396, w 2397, w 2398, w 2399, w 2400, w 2401, w 2402, w 2403, w 2404, w 2405, w 2406, w 2407, w 2408, w 2409, w 2410, w 2411, w 2412, w 2413, w 2414, w 2415, w 2416, w 2417, w 2418, w 2419, w 2420, w 2421, w 2422, w 2423, w 2424, w 2425, w 2426, w 2427, w 2428, w 2429, w 2430, w 2431, w 2432, w 2433, w 2434, w 2435, w 2436, w 2437, w 2438, w 2439, w 2440, w 2441, w 2442, w 2443, w 2444, w 2445, w 2446, w 2447, w 2448, w 2449, w 2450, w 2451, w 2452, w 2453, w 2454, w 2455, w 2456, w 2457, w 2458, w 2459, w 2460, w 2461, w 2462, w 2463, w 2464, w 2465, w 2466, w 2467, w 2468, w 2469, w 2470, w 2471, w 2472, w 2473, w 2474, w 2475, w 2476, w 2477, w 2478, w 2479, w 2480, w 2481, w 2482, w 2483, w 2484, w 2485, w 2486, w 2487, w 2488, w 2489, w 2490, w 2491, w 2492, w 2493, w 2494, w 2495, w 2496, w 2497, w 2498, w 2499, w 2500, w 2501, w 2502, w 2503, w 2504, w 2505, w 2506, w 2507, w 2508, w 2509, w 2510, w 2511, w 2512, w 2513, w 2514, w 2515, w 2516, w 2517, w 2518, w 2519, w 2520, w 2521, w 2522, w 2523, w 2524, w 2525, w 2526, w 2527, w 2528, w 2529, w 2530, w 2531, w 2532, w 2533, w 2534, w 2535, w 2536, w 2537, w 2538, w 2539, w 2540, w 2541, w 2542, w 2543, w 2544, w 2545, w 2546, w 2547, w 2548, w 2549, w 2550, w 2551, w 2552, w 2553, w 2554, w 2555, w 2556, w 2557, w 2558, w 2559, w 2560, w 2561, w 2562, w 2563, w 2564, w 2565, w 2566, w 2567, w 2568, w 2569, w 2570, w 2571, w 2572, w 2573, w 2574, w 2575, w 2576, w 2577, w 2578, w 2579, w 2580, w 2581, w 2582, w 2583, w 2584, w 2585, w 2586, w 2587, w 2588, w 2589, w 2590, w 2591, w 2592, w 2593, w 2594, w 2595, w 2596, w 2597, w 2598, w 2599, w 2600, w 2601, w 2602, w 2603, w 2604, w 2605, w 2606, w 2607, w 2608, w 2609, w 2610, w 2611, w 2612, w 2613, w 2614, w 2615, w 2616, w 2617, w 2618, w 2619, w 2620, w 2621, w 2622, w 2623, w 2624, w 2625, w 2626, w 2627, w 2628, w 2629, w 2630, w 2631, w 2632, w 2633, w 2634, w 2635, w 2636, w 2637, w 2638, w 2639, w 2640, w 2641, w 2642, w 2643, w 2644, w 2645, w 2646, w 2647, w 2648, w 2649, w 2650, w 2651, w 2652, w 2653, w 2654, w 2655, w 2656, w 2657, w 2658, w 2659, w 2660, w 2661, w 2662, w 2663, w 2664, w 2665, w 2666, w 2667, w 2668, w 2669, w 2670, w 2671, w 2672, w 2673, w 2674, w 2675, w 2676, w 2677, w 2678, w 2679, w 2680, w 2681, w 2682, w 2683, w 2684, w 2685, w 2686, w 2687, w 2688, w 2689, w 2690, w 2691, w 2692, w 2693, w 2694, w 2695, w 2696, w 2697, w 2698, w 2699, w 2700, w 2701, w 2702, w 2703, w 2704, w 2705, w 2706, w 2707, w 2708, w 2709, w 2710, w 2711, w 2712, w 2713, w 2714, w 2715, w 2716, w 2717, w 2718, w 2719, w 2720, w 2721, w 2722, w 2723, w 2724, w 2725, w 2726, w 2727, w 2728, w 2729, w 2730, w 2731, w 2732, w 2733, w 2734, w 2735, w 2736, w 2737, w 2738, w 2739, w 2740, w 2741, w 2742, w 2743, w 2744, w 2745, w 2746, w 2747, w 2748, w 2749, w 2750, w 2751, w 2752, w 2753, w 2754, w 2755, w 2756, w 2757, w 2758, w 2759, w 2760, w 2761, w 2762, w 2763, w 2764, w 2765, w 2766, w 2767, w 2768, w 2769, w 2770, w 2771, w 2772, w 2773, w 2774, w 2775, w 2776, w 2777, w 2778, w 2779, w 2780, w 2781, w 2782, w 2783, w 2784, w 2785, w 2786, w 2787, w 2788, w 2789, w 2790, w 2791, w 2792, w 2793, w 2794, w 2795, w 2796, w 2797, w 2798, w 2799, w 2800, w 2801, w 2802, w 2803, w 2804, w 2805, w 2806, w 2807, w 2808, w 2809, w 2810, w 2811, w 2812, w 2813, w 2814, w 2815, w 2816, w 2817, w 2818, w 2819, w 2820, w 2821, w 2822, w 2823, w 2824, w 2825, w 2826, w 2827, w 2828, w 2829, w 2830, w 2831, w 2832, w 2833, w 2834, w 2835, w 2836, w 2837, w 2838, w 2839, w 2840, w 2841, w 2842, w 2843, w 2844, w 2845, w 2846, w 2847, w 2848, w 2849, w 2850, w 2851, w 2852, w 2853, w 2854, w 2855, w 2856, w 2857, w 2858, w 2859, w 2860, w 2861, w 2862, w 2863, w 2864, w 2865, w 2866, w 2867, w 2868, w 2869, w 2870, w 2871, w 2872, w 2873, w 2874, w 2875, w 2876, w 2877, w 2878, w 2879, w 2880, w 2881, w 2882, w 2883, w 2884, w 2885, w 2886, w 2887, w 2888, w 2889, w 2890, w 2891, w 2892, w 2893, w 2894, w 2895, w 2896, w 2897, w 2898, w 2899, w 2900, w 2901, w 2902, w 2903, w 2904, w 2905, w 2906, w 2907, w 2908, w 2909, w 2910, w 2911, w 2912, w 2913, w 2914, w 2915, w 2916, w 2917, w 2918, w 2919, w 2920, w 2921, w 2922, w 2923, w 2924, w 2925, w 2926, w 2927, w 2928, w 2929, w 2930, w 2931, w 2932, w 2933, w 2934, w 2935, w 2936, w 2937, w 2938, w 2939, w 2940, w 2941, w 2942, w 2943, w 2944, w 2945, w 2946, w 2947, w 2948, w 2949, w 2950, w 2951, w 2952, w 2953, w 2954, w 2955, w 2956, w 2957, w 2958, w 2959, w 2960, w 2961, w 2962, w 2963, w 2964, w 2965, w 2966, w 2967, w 2968, w 2969, w 2970, w 2971, w 2972, w 2973, w 2974, w 2975, w 2976, w 2977, w 2978, w 2979, w 2980, w 2981, w 2982, w 2983, w 2984, w 2985, w 2986, w 2987, w 2988, w 2989, w 2990, w 2991, w 2992, w 2993, w 2994, w 2995, w 2996, w 2997, w 2998, w 2999, w 3000, w 3001, w 3002, w 3003, w 3004, w 3005, w 3006, w 3007, w 3008, w 3009, w 3010, w 3011, w 3012, w 3013, w 3014, w 3015, w 3016, w 3017, w 3018, w 3019, w 3020, w 3021, w 3022, w 3023, w 3024, w 3025, w 3026, w 3027, w 3028, w 3029, w 3030, w 3031, w 3032, w 3033, w 3034, w 3035, w 3036, w 3037, w 3038, w 3039, w 3040, w 3041, w 3042, w 3043, w 3044, w 3045, w 3046, w 3047, w 3048, w 3049, w 3050, w 3051, w 3052, w 3053, w 3054, w 3055, w 3056, w 3057, w 3058, w 3059, w 3060, w 3061, w 3062, w 3063, w 3064, w 3065, w 3066, w 3067, w 3068, w 3069, w 3070, w 3071, w 3072, w 3073, w 3074, w 3075, w 3076, w 3077, w 3078, w 3079, w 3080, w 3081, w 3082, w 3083, w 3084, w 3085, w 3086, w 3087, w 3088, w 3089, w 3090, w 3091, w 3092, w 3093, w 3094, w 3095, w 3096, w 3097, w 3098, w 3099, w 3100, w 3101, w 3102, w 3103, w 3104, w 3105, w 3106, w 3107, w 3108, w 3109, w 3110, w 3111, w 3112, w 3113, w 3114, w 3115, w 3116, w 3117, w 3118, w 3119, w 3120, w 3121, w 3122, w 3123, w 3124, w 3125, w 3126, w 3127, w 3128, w 3129, w 3130, w 3131, w 3132, w 3133, w 3134, w 3135, w 3136, w 3137, w 3138, w 3139, w 3140, w 3141, w 3142, w 3143, w 3144, w 3145, w 3146, w 3147, w 3148, w 3149, w 3150, w 3151, w 3152, w 3153, w 3154, w 3155, w 3156, w 3157, w 3158, w 3159, w 3160, w 3161, w 3162, w 3163, w 3164, w 3165, w 3166, w 3167, w 3168, w 3169, w 3170, w 3171, w 3172, w 3173, w 3174, w 3175, w 3176, w 3177, w 3178, w 3179, w 3180, w 3181, w 3182, w 3183, w 3184, w 3185, w 3186, w 3187, w 3188, w 3189, w 3190, w 3191, w 3192, w 3193, w 3194, w 3195, w 3196, w 3197, w 3198, w 3199, w 3200, w 3201, w 3202, w 3203, w 3204, w 3205, w 3206, w 3207, w 3208, w 3209, w 3210, w 3211, w 3212, w 3213, w 3214, w 3215, w 3216, w 3217, w 3218, w 3219, w 3220, w 3221, w 3222, w 3223, w 3224, w 3225, w 3226, w 3227, w 3228, w 3229, w 3230, w 3231, w 3232, w 3233, w 3234, w 3235, w 3236, w 3237, w 3238, w 3239, w 3240, w 3241, w 3242, w 3243, w 3244, w 3245, w 3246, w 3247, w 3248, w 3249, w 3250, w 3251, w 3252, w 3253, w 3254, w 3255, w 3256, w 3257, w 3258, w 3259, w 3260, w 3261, w 3262, w 3263, w 3264, w 3265, w 3266, w 3267, w 3268, w 3269, w 3270, w 3271, w 3272, w 3273, w 3274, w 3275, w 3276, w 3277, w 3278, w 3279, w 3280, w 3281, w 3282, w 3283, w 3284, w 3285, w 3286, w 3287, w 3288, w 3289, w 3290, w 3291, w 3292, w 3293, w 3294, w 3295, w 3296, w 3297, w 3298, w 3299, w 3300, w 3301, w 3302, w 3303, w 3304, w 3305, w 3306, w 3307, w 3308, w 3309, w 3310, w 3311, w 3312, w 3313, w 3314, w 3315, w 3316, w 3317, w 3318, w 3319, w 3320, w 3321, w 3322, w 3323, w 3324, w 3325, w 3326, w 3327, w 3328, w 3329, w 3330, w 3331, w 3332, w 3333, w 3334, w 3335, w 3336, w 3337, w 3338, w 3339, w 3340, w 3341, w 3342, w 3343, w 3344, w 3345, w 3346, w 3347, w 3348, w 3349, w 3350, w 3351, w 3352, w 3353, w 3354, w 3355, w 3356, w 3357, w 3358, w 3359, w 3360, w 3361, w 3362, w 3363, w 3364, w 3365, w 3366, w 3367, w 3368, w 3369, w 3370, w 3371, w 3372, w 3373, w 3374, w 3375, w 3376, w 3377, w 3378, w 3379, w 3380, w 3381, w 3382, w 3383, w 3384, w 3385, w 3386, w 3387, w 3388, w 3389, w 3390, w 3391, w 3392, w 3393, w 3394, w 3395, w 3396, w 3397, w 3398, w 3399, w 3400, w 3401, w 3402, w 3403, w 3404, w 3405, w 3406, w 3407, w 3408, w 3409, w 3410, w 3411, w 3412, w 3413, w 3414, w 3415, w 3416, w 3417, w 3418, w 3419, w 3420, w 3421, w 3422, w 3423, w 3424, w 3425, w 3426, w 3427, w 3428, w 3429, w 3430, w 3431, w 3432, w 3433, w 3434, w 3435, w 3436, w 3437, w 3438, w 3439, w 3440, w 3441, w 3442, w 3443, w 3444, w 3445, w 3446, w 3447, w 3448, w 3449, w 3450, w 3451, w 3452, w 3453, w 3454, w 3455, w 3456, w 3457, w 3458, w 3459, w 3460, w 3461, w 3462, w 3463, w 3464, w 3465, w 3466, w 3467, w 3468, w 3469, w 3470, w 3471, w 3472, w 3473, w 3474, w 3475, w 3476, w 3477, w 3478, w 3479, w 3480, w 3481, w 3482, w 3483, w 3484, w 3485, w 3486, w 3487, w 3488, w 3489, w 3490, w 3491, w 3492, w 3493, w 3494, w 3495

NA BALKANACH

Wiedeń. Agencje niemieckie donoszą, że Bułgaria przystąpiła do frontu trójosi Berlin-Rzym-Tokio. Natchmiasz też wojska niemieckie poczęły wkraczać do Bułgarii, zajmując stolicę, linie kolejowe oraz sieć telegraficzną i telefoniczną.

Sofia. Bułgaria ma obszar 100 tys. km. (połowa Parany) i 6 milionów mieszkańców. Król Borys jest z pochodzenia Niemcem, a żona jego jest córką króla włoskiego. Bułgaria jest krajem górzystym i ściśle rolniczo-pasterskim, bez przemysłu.

Budapeszt. Rząd grecki wysłał do Prezydenta Roosevelta oświadczenie telegraficzne z prośbą o wskazówki i radę, jak ma Grecja postąpić wobec wydarzeń, jakie zaszły w Bułgarii i w ogóle na Bałkanach. Wiadomość o tym otrzymano tu drogą przez Beograd.

Sofia. Poselstwo Stanów Zjednoczonych do rządu bułgarskiego dwa protesty. W jednym protestuje przeciw uwięzieniu ob. Borysa Jarewa, korespondenta dziennika chicagowskiego „Daily News”, który został porwany z domu i jest trzymany w więzieniu. Drugi protest dotyczy odmowy, jaką dano posłowi amerykańskiemu George Earle, gdy chciał udać się do Jugostawii. Poselstwo amerykańskie dodaje, że sekretarz rady wojskowej przy poselstwie został również aresztowany i wysłany do obozu koncentracyjnego w Rumunii. (Zapewne chodzi o urzędnika poselstwa Ameryki w Bukareszcie).

Moskwa. Sowiecki komisariat dla spraw zagran. powiadomił rząd bułgarski, że Rosja nie podziela zdania Sofii o wpuśczeniu wojsk niemieckich do Bułgarii. Nota, wręczona posłowi bułgarskiemu w Moskwie, wyraża niezadowolenie z postąpienia rządu bułgarskiego, który nie szukał pokoju a natomiast dopomógł do rozprzestrzenienia wojny. Rząd sowiecki widział się spowodowany wystąpić z tą deklaracją z dwóch powodów: 1) aby wyświecić stanowisko sowieckie wobec kłamstw prasy bułgarskiej, 2) aby było wiadomo, że sowieci, podtrzymujące swą politykę pokoju (?!), nie mogą udzielić rządowi sojuszkiemu pomocy w obecnym postępowaniu.

Nos Balcans

Wiena. A ag. al. TO comunicou que a Bulgária aderiu ao pacto Berlin-Roma-Tokio. Imediatamente os alemães começaram a entrar na Bulgária tomando conta da capital, das estradas de ferro e da rede telegráfica e telefónica do país.

Budapest (AN Br.) Um despacho procedente de Belgrado informa que o governo grego enviou uma mensagem ao Presidente Roosevelt, solicitando seus conselhos em vista dos acontecimentos que se uescearolam na Bulgária, bem assim como nos Balcans.

Sofia. (AP, a.m.) Legação Norte Americana entregou dois protestos ao governo da Bulgária um com relação a prisão do cidadão Boris Yaneff, empregado de uma companhia americana de publicidade, o „Chicago Daily News” que foi sequestrado em sua casa e ainda não foi restituído a liberdade. O outro protesto diz respeito à recusa que foi dada ao ministro George Earle para atravessar a fronteira em caminho para a Iugoslávia. Acrescenta a Legação que o secretário do adido militar americano foi enviado para um campo de concentração pelas autoridades rumenas durante os últimos acontecimentos.

Moscou, A.P., am. O Comissariado dos Soviets para o Exterior informou o governo da Bulgária que a Rússia não partilha da opinião daquele governo em admitir forças alemães no território da Bulgária. Essa nota foi fornecida ao Ministro bulgaro em Moscou e expressa a desaprobção do governo russo das ações do governo da Bulgária, que não estava procurando a consolidação da paz mas a ampliação da esfera da guerra. O governo dos Soviets via-se na obrigação de fazer a presente declaração em vista de estarem os jornais bulgaros desvirtuando e deturpando fundamentalmente a posição da Rússia e em vista de que os Soviets mantinham sua política de paz, não podiam mais assegurar ao governo bulgaro o seu apoio a política presente daquele país.

Do Czytelników

Avisamos aos Leitores que a remessa do jornal será interdiada a todos os que não hajam liquidado o pagamento do 1-ro semestre de 1941.

Niniejszy numer jest przedostatnim, jaki otrzymają jeszcze wszyscy ci Czytelnicy, którzy nie mają opłaconej prenumeraty za I-sze półrocze 1941. Kto zatem nie ma jeszcze uregulowanej przedpłaty, zechce się pospieszyć, aby regularna wysyłka Gazety nie doznała przerwy.

Od szeregu Panów Agentów otrzymaliśmy już wykazy wpłaconych prenumerat za I-sze półrocze br. Tych, którzy tego jeszcze nie uczynili, prosimy o poświęcenie — od numeru bowiem 12-go począwszy będzie wstrzymana wysyłka dla wszystkich, którzy nie mają opłaconej prenumeraty za bieżące pół roku.

Czytelnicy! W tej przełomowej chwili Gazeta Polska liczy, że każdy z nas spełni swój obowiązek. Administracja

WOJNA

Wiedeń. Niemcy usuwają wszystkie ludność francuską z pasa nadmorskiego wzdłuż kanału La Manche, jak brzmią wiadomości ze spolegliwych źródeł, choć nie potwierdzone. Niektórzy obserwatorzy są zdania, że Niemcy nie chcą mieć kłopotliwych świadków w czasie czynienia ostatecznych przygotowań do najazdu na Anglię. Kola neutralne nie przypisują większej wagi do tych zarządzeń hitlerowskich uważając je za zwykły środek wojenny, który nie daje podstaw do wysnuwania przewidywań.

London. Angielskie bombowce zrobiły 58-my nalot na miasto niemieckie Kolonję, położone w zachodnim okręgu przemysłowym. Rzeszy, 3-cie z rzędu co do wielkości miasto Niem. Atak ten, można rzec, — zostawił Kolonję w gruzach i popiołach. Od bomb zapalnych powstały pożary w całych dzielnicach miasta, powodując olbrzymią hałas w niebie. Było tak widno od ognia, że można było dostrzec samoloty angielskie, choć szybowały na wysokości kilku tysięcy metrów. Po samolotach, które zrzucały bomby pożarowe, pojawiły się olbrzymie bombowce, spuszczały ciężkie bomby wybuchowe. Wielkie i ciężkie bomby spadły jedna po drugiej, siejąc zniszczenie w tym ważnym punkcie niemieckim.

Kłęsa włochów w Somali

Po uporczywych walkach, Brytyjczycy przetrwali obronnie linie wiosków wzdłuż rzeki Dżuba i przedostali się na drugi brzeg. Siły angielskie spisały się tu znakomicie i dokonały brawurowego czynu. Oto w 48 godzin państwo już miasto Mogadisciu, stolica Somali a zarazem port nad oceanem Indyjskim, położony 240 km. od granicy. Blisko 10 tysięcy włochów dostało się do niewoli, reszta przyczłta. W ręce Anglików wpadło nadto łup wojenny, jak to karabiny, broń automatyczna i armaty oraz mnóstwo innych urządzeń wojskowych. Zajmowanie reszty Somali trwa w dalszym ciągu. Anglicy obejmowali dotychczas Etiopję z dwóch stron, od Suda-

nu i Kenii, a teraz po upadku Somali, będą mogli wtargnąć do Abisynii jeszcze z trzeciej strony.

Minister Eden w Turcji

Świeżo zawarta umowa turecko-bułgarska nie zmieniła w niczym sojuszu i przyjaźni między Turcją a W. Brytanią. Co więcej, można rzec, że przyczyniła się do tym większego zacieśnienia węzłów, wiążących Turcję z Anglią. W ub. tyg. dniu angielski minister spraw zagran. lord Anthony Eden odwiedził stolicę Turcji Ankarę, dokąd udał się samolotem w towarzystwie generała Johna Dilla, szefa sztabu wojsk brytyjskich. Obydwojczy ważny narady, w których uczestniczył również ambasador angielski przy rządzie otomańskim. Ambasador angielski przyrzeczył moskiewskiemu przybył tu umyślnie, dla spotkania się z Edenem. Wedle komunikatu urzędowego oraz prasy tureckiej, narady wykazały jedynomyślność anglo-turecką w obecnym położeniu na Bliskim Wschodzie.

A Guerra

Vienna (UP, am.) Acabam de chegar a esta capital noticias, nao confirmadas, porem partidas de fontes dignas de credito, de que as autoridades allemãs estão removendo a população italiana da zona costeira do Canal. Este facto está sendo interpretado por alguns observadores como preparativos finais para a esperada invasão da Inglaterra. Alguns circulos nentros, contudo, nao deram importancia á informacao, attribuindo ao caso feição de mera medida de precaução militar.

London (B. B. C.) foi realizado pela real forza o seu 58. ataque contra os objetos da cidade alemã de Colonia. Esse ataque, pode-se dizer, reduziu a Colonia a cinzas. Milhares de bombas incendiarias puzeram quatroreiros inteiros em chamas. No seu via-se um enorme clarao avermelhado. Ate os avioes ingleses ficaram iluminados pelas chamas. Depois dos que lancaram as bombas incendiarias apareceram os que derubaram explosivos. Guiados pelas chamas os pilotos ingleses deixaram cair cargas após cargas de bombas que levantavam pelos ares os objetivos visados, reduzindo-os a ruina.

Derrota italiana na Somalia

Após rudes combates, as linhas defensivas italianas ao longo do rio Djuba, foram desorganizadas e o proprio rio foi transposto em varios lugares.

Belem (O Globo) — O estudante

Belem (O Globo) — O estudante Walter Schumann, de 16 annos, brasileiro, filho de paes allemães motivo um incidente serio no Cas do Porto entre os tripulantes do navio polonez „Rozewie” que esta de viagem marcada para a America, e os estivadores. Foi o caso que, desde o meio dia, Walter se collocou proximo ao guindaste que embarcava carga, demonstrando insistente attenção pelos volumes embarcados. Cerca das 16 horas, os tripulantes polonezes suspeitaram daquella attitude e o joven Schumann foi interpellado e em seguida agredido, saindo os estivadores a favor de Walter. O conflicto augmentou devido a varica polonezes haverem descido, com os demais tripulantes, em defeza de seus compatriotas que lutavam. Grupos de estivadores tambem adheriram em favor de seus collegas, generalizando-se o conflicto, que, afinal, foi domrado pela Policia Maritima.

Uma versão sobre a origem do incidente

Belem (O Globo) Sobre o caso da aggressão de que foi victima o estudante Walter Schumann, por parte da tripulacao poloneza do vapor „Rozewie”, correm duas versoes. A primeira diz que o mestre do navio, estranhando a attenção incessante de Walter sobre o embarque da carga, presuppõdo-a feita com intencões outras, dirigiu-se a Walter, falando-lhe em allemão numa indagação amavel — Estou a serviço — teria dito Walter, em lingua allemã. — Qual serviço? interrogou o polonez. E Walter declarou: — Observar o carregamento do navio. Perguntando se era autoridade, Walter teria respondido negativamente, adiantando que nascera em Belem, sendo filho de allemães. O polonez disse: — Ah, compreendo. Vigia o carregamento do navio — havendo o menor respondido afirmativamente. — Pois eu sou polonez, teria dito o mestre do „Rozewie” e, acto continuo, agrediu Walter. Este é quintanista do curso secundario fundamental do Collegio Salesiano N. S. do Carmo.

CIA SOUZA CRUZ

NA KRÓTKIEJ FALI

Ondas Curtas

Obokrajowcy, przebywający w Brazylii chwilowo, są zobowiązani do zarejestrowania się w policjach stanowych w ciągu 60 dni. — Do Rio przybył pierwszy od wybuchu wojny niemieckiej statek handlowy. Wypłynął z portu francuskiego i zmłynł czujność angielską na morzu. Ma nazwę „Lech”,

gares. Ja 48 horas depois desse fato, as tropas imperiais realizando um fulminante avanço de 240 km alcançaram a capital da Somalia, importante porto e base naval italiana sobre o Indico, Mogadisciu. Ao que se diz, os italianos completamente demoralizados, abandonaram a capital. Alem de cerca de 10.000 prisioneiros, caíram nas mãos dos vencedores quantidades de material belico, constituido de milhares de fuzis, centenas de metralhadoras, canhões, material aeronautico e um aparelhamento completo de radio. A ocupação da Somalia pelos britânicos prossegue sistematicamente.

O Ministro Eden na Turquia

Após a conclusão do pacto turco-bulgaro, as relações entre a Inglaterra e a Turquia em nada se modificaram. Pelo contrario, essa amizade e aliança militar foram cimentadas e robustecidas. Ha pouco visitou Ankara o chanceler Eden acompanhado de uma missao militar chefiada pelo general John Dill chefe do estado maior dos exercitos im erials. Tambem o embaixador britânico junto ao governo sovietico presenciou a conferencia entre a missao britânica e os turcos. Comunicados officiaes e comentarios da imprensa turca e britânica assinalam a completa identidade de pontos de vista com relação a todos os problemas comuns britânicos e turcos.

która jest nazwą nie germańska, a polska i słowiańska, bo nawet w poludniowych Niemczech jedna z rzek nosi nazwę Lech, jako ślad po tamt. wymarłych Słowianach. — Szybkie ruszenie Niemców w Bułgarii na Grecję nie jest przewidywane, bo najbezpieczniej najszybciej zapewnić sobie „spokój i porządek” w swym kraju, aby się nie powtórzyły historie krwawych noc rumuńskich. — Turcja stoi w pogotewiu, pilnie szczególnie śledzi Dardaneelskiej Grecji i Anglii wyzeczają spokojnie dalszych wypadków. — W Rzymie zmarł dawniejszy król hiszpański Alfons XIII, szronczy na tron przed 10 laty.

Niemcy stracili od początku wojny przeszło 3 tysiące samolotów, nie licząc strat w Polsce. — Naloty niemieckie na Anglię stają się rzadkie i słabe. Za to naloty angielskie na Niemców przybierają stale na sile. W porcie francuskim Brest Anglicy zbombardowali niemiecki krajoznik kieszonkowy. — Po proteście rosyjskim pod adresem Bułgarii za oddanie się Niemcom, świat stawia sobie pytanie, czy protest ten nie jest zrobiony tylko „dla oka”, dla pokrycia własnej słabości. Morze Czarne i Dardanele, to płuća Rosji, a jeśli bolszewicy pozwalają kamratom nazystowskim na harce w Rumunii i Bułgarii, znabim tego czują się jak mysz pod miotłą. — Minister Eden i gen. Dill znajdują się w Atenach, na naradach z Grecami. — Wolni Francuzi wypędzili włochów z wielkiej oazy Kufra na Saharze.

Maszyny do pisania i kalkulacji

do pisania i kalkulacji nie używane i nowe, marki Roys i Iternes. Kasy ogumierne. Archiwa - Kartoteki Adres: Kurytyba Rua Barão do Serro Azul, 44 (sobrado) ANTONIO KLIMKIEWICZ.

Szpiegował statek polski

Uczeń pochodzenia niemieckiego spowodował gwałtowne starcie i bójkę w porcie Belem.

Belem. 16-letni uczeń Walter Schumann, brazylijanin pochodzenia niemieckiego spowodował w porcie Belem u ujścia Amazonki, bójkę między załogą statku polskiego „Rozewie” odpływającego do Ameryki północnej, a robotnikami portowymi. Rzecz miała się tak, że poranny od południa, Walter obrat sobie miejsce przy dźwigu załadowywującym towary i dawał baczność uwagę na każdy ładunek, podnoszony na statek. Koło 15 godzin, marynarze polscy wrócili z dumionym uprzejmością, z jaką Walter śledził przebieg robót ładunkowych, i przypuszczając, że chodzi o inne zamiary, zapy-

wi wzięli czynnie stronę z uczniakiem. Starcie zamieniło się w ogólną bójkę, kiedy inni majtkowie polscy zeskoczyli z pokładu i przyszli towarzyszym swym z pomocą, na co znów załadowywacze otrzymali sukces od swoich kolegów. Bójka trwała dopóty, dopóki policja morska nie opanowała położenia.

Jak przyszło do zajścia

Belem. O napadzie, którego ofiarą stał się uczeń Walter Schumann, nobity przez majtków krążą dwójakie wersje. Wedle jednej, bosman statku „Rozewie”, zdumiony uprzejmością, z jaką Walter śledził przebieg robót ładunkowych, i przypuszczając, że chodzi o inne zamiary, zapy-

tał wyrostka, w tonie przyjacielskim, zagadnąwszy go w języku niemieckim.

— Jestem w służbie — miał odrzec Walter, również po niemiecku.

— W jakiej służbie? — zapytał Polak.

Walter odparł: — Mam śledzić ładunek statku.

Na zapytanie, czy jest urzędnikiem, uczeń odrzekł przeczącą i dodał, że jest rodem z Belem i jest synem rodziców niemiecków. Wtedy Polak rzekł:

— Aha, rozumiem, szpiegujesz załadowywanie statku, — na co wyrostek skinął przytakująco głową.

— Wiedz zatem, że masz z Polakiem do czynienia! — rzekł na to bosman z „Rozewie” i sprawił lanie niemieczakowi. Wyrostek jest uczniem 5-go kursu katolickiego kolegiu salezjańskiego Najśw. Matki Boskiej od Karmelitów.

Viagliawa o navio polonez

A attitude do estudante, filho de alemães, provocou violento conflicto no

Panowie hodowcy

Jak zapobiec chorobom u cieląt?

Department Weterynaryjny przy Laboratorios Raul Leite SA wyrabia szczepionki przeciw-karbunkulowe, o wysokiej skuteczności i gwarantowane.

Szczepionka przeciw prawdziwemu karbunkulowi, inaczej hematychnemu

Szczepionka jasna lub jedyna przeciw karbunkulowi syntomatycznemu, zwanemu „manqueira”.

Szczepionka mieszana przeciw manqueirze i fałszywej manqueirze.

Wyroby Departamentu Weterynaryjnego

Laboratorios Raul Leite SA

SUL AMERICA CAPITALIZAÇÃO

A mais importante Companhia de Capitalização da America do Sul

AMORTIZACOES DE FEVEREIRO DE 1941.

No sorteio de amortizção realizado dia 28, foram sorteadas as seguintes combinações:

N X C Z N Y S S L H D A Y X Z S H P

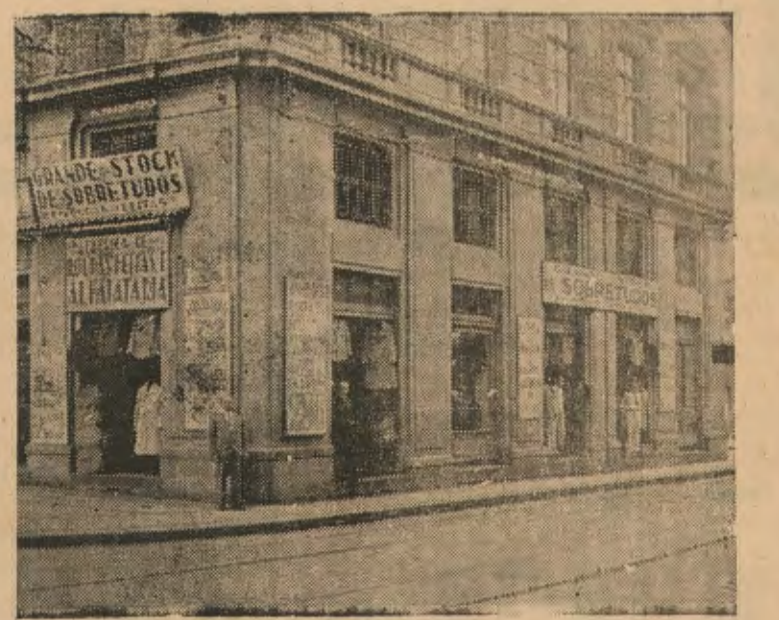
Todos os portadores dos titulos em vigor, sorteados com estas combinações, poderão receber imediatamente o capital garantido a que tem direito.

Sede Social: RIO DE JANEIRO

ESCRITORIO DO PARANA: — Rua Barão do Rio Branco nr. 89

Inspectores e Agentes em todo o Brasil

Ważne dla przebywających na krótki czas do Kurytyby

Fabril P.B.C. e Fabrica de Roupas Feilas

Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin, Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skąd kaszmirów, brimów inho oraz palta męskie i damskiej. Ubrania dla mężczyzn, chłopców SPRZEDAZ HURTOWNA I DETALICZNA

Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques. Tel. 7621

REDA... ADMIN... Rua Em. Pe... Prenumer... W Brazyli... W Argenti... waju i P... 5 pezo... W U.S.A... Placna... Cena num... Za Kuryty...

NR...

Do... O pi... Na... w Brazy... Ojców... ra zasta... i zagosp... daliśmy... czasów... nazwały... rolnikar... przykla... przypon... storka... zwał os... rancją n...

Dzi... naszych... żyćci... W... rocznik... ogłosze... ny: >T... brazylij... w druk... nabyć... Element... Hieronim... szło 40... okazuje... du polsk... na, i skł...

Documen...

O prim... Por... da coloni... render um... les Pione... gens e in... ja um pu... Lembram... Curitiba, ... lavradores... „rauto m... do histori... os nucleos... de Curitiba... Hoje... mento sob... aos antep... e propaga... No a... contramos... „Na... tram-se... brasileiras... Essa cart... Durski, p...

Documen...

Documen... Maszyny do pisania i kalkulacji nie używane i nowe, marki Roys i Iternes. Kasy ogumierne. Archiwa - Kartoteki Adres: Kurytyba Rua Barão do Serro Azul, 44 (sobrado) ANTONIO KLIMKIEWICZ.

Documen...

Documen... Dr. Bronisław Ostoja Roguski Dr. Vidal da Fontoura ADWOKACI Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inventarze, naturalizacje Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU Przy biurze — Tomasz urzędowy Biuro — Praça Tiradentes, 500, 2-o piętro Od 9—11 — i od 3—6

Documen...

Documen... Fabril P.B.C. e Fabrica de Roupas Feilas Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin, Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skąd kaszmirów, brimów inho oraz palta męskie i damskiej. Ubrania dla mężczyzn, chłopców SPRZEDAZ HURTOWNA I DETALICZNA Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques. Tel. 7621

Documen...

Documen... Każdy PIL